

Raadsvoorstel

Van : Fractievoorzittersoverleg
Datum : 18 februari 2018
Pfh. : n.v.t.
Steller : Griffier
tel.nr. : 015 - 260 2416
e-mail : griffie@delft.nl
Doelstelling : Raad
Griffienr. : 1910121

Onderwerp : Verantwoording fractievergoedingen 2017

Gevraagde beslissing:

- A. Het vaststellen van verrekeningen door fracties met de eigen fractierekening:
  - door de fractie Onafhankelijk Delft is € 372,44 aan te vullen op de fractierekening,
- B. Het vaststellen van terugvorderingen:
  - door de Fractie Van Koppen is € 184,- over te maken aan de gemeente
  - door de fractie Onafhankelijk Delft is € 700,- over te maken aan de gemeente.
- C. Het vaststellen van restituties, als gevolg van sober gebruik van de fractievergoeding:
  - CDA € 48,55
  - ChristenUnie € 427,76
  - GroenLinks € 2.563,62
  - SP € 2.840,07
  - VVD € 1.220,72
  - Fractie Van Koppen € 779,43

Samenvatting

BDO heeft over de verantwoordingen van fracties over de besteding van de fractiebudgetten 2017 een rapport opgesteld (rapport van bevindingen).

De raad dient op grond van de Verordening fracties, raads- en commissieleden de diverse bedragen vast te stellen. De raad neemt daarbij kennis van het rapport van de accountant, dat de input vormt voor het raadsvoorstel.

1. Aanleiding

Overeenkomstig de verordening dienen fracties voor 1 maart hun verantwoording in te dienen over het voorgaande boekjaar. Na ontvangst worden de verantwoordingen overhandigd aan de accountant. De accountant heeft aangegeven dat vanwege een landelijke aanpassing door de branchegroep er dit jaar op een andere wijze is gerapporteerd. De overgang naar een nieuwe zgn. "standaard 4400-N" benadrukt (ten opzichte van de eerdere "standaard-4400") dat de eindgebruikers van het rapport zelf conclusies over bevindingen trekken.

Na een hoor en wederhoor-procedure is het definitieve rapport van bevindingen van de accountant ontvangen.

2. Bevoegdheid

Artikel 16 van bovengenoemde vigerende verordening is van toepassing:

1. *Elke fractie legt, binnen twee maanden na het einde van een kalenderjaar, aan de raad verantwoording af over de besteding van de bijdrage voor fractieondersteuning onder overlegging*

van het verantwoordingsmodel (inclusief onderbouwing bestaande uit de facturen danwel deugdelijke verantwoording en bankafschriften) zoals opgenomen in bijlage 1 behorende bij deze verordening. Bij de verantwoording van fractiebijeenkomsten is de relatie met de raadswerkzaamheden aantoonbaar inzichtelijk gemaakt.

2. Controle van de verslagen vindt plaats door de accountant, belast met de controle van de jaarrekening. De accountant brengt zijn "Rapport van Bevindingen" uit aan de raad.
3. Fracties die na 1 maart hun, in lid 1 van dit artikel bedoelde, verantwoording inleveren kunnen verantwoordelijk gesteld worden voor aanvullende accountantskosten.
4. De raad stelt na ontvangst van het rapport van de accountant de bedragen vast van de:
  - a. uitgaven van een fractie die in het vorige kalenderjaar uit de bijdrage bekostigd zijn;
  - b. wijziging van de reserve;
  - c. resterende reserve;
  - d. verrekening tussen de in onderdeel a. genoemde uitgaven en het ontvangen voorschot en voor zover nodig, de hoogte van de terugvordering van ontvangen voorschotten.

Op basis van dit artikel dient de raad een besluit te nemen over de fractieverantwoordingen.

3. Historie / relatie met eerdere besluiten/ proces

Jaarlijks leggen de fracties verantwoording af over de uitgaven van de fractievergoeding.

Overeenkomstig de verordening dient de raad deze verantwoording vast te stellen.

Gelet op de nieuwe rapportagevorm is bij het opstellen van dit raadsvoorstel gebruik gemaakt van in de loop der jaren opgebouwde "jurisprudentie" via beoordelingen van verantwoordingen door drie gemeentelijke accountantskantoren (Deloitte, Ernst & Young en BDO in eerdere jaren, toen de rapportagevorm nog op basis van de zgn. standaard 4400 plaatsvond).

4. Wat willen we bereiken? (Beoogd effect)

Het waarborgen van een democratisch bestuur, dat effectief, doelmatig, transparant en betrouwbaar functioneert (bron: Programmabegroting).

5. Wat gaan we daarvoor doen? (Oplossingsrichtingen / kanttekeningen)

Na ontvangst van de verantwoordingen zijn deze overhandigd aan de accountant.

De accountant heeft zijn bevindingen over de verantwoorde uitgaven voor wederhoor voorgelegd aan de fracties voordat het definitieve rapport is verschenen.

Rechtmatigheid:

De bevindingen per fractie hangen, behoudens hetgeen hieronder in de paragraaf "Terugvorderingen" wordt aangehaald, samen met kostenposten die in voorgaande jaren eveneens als passend binnen de verordening zijn beoordeeld, zoals bijvoorbeeld:

- personele kosten of vrijwilligersvergoedingen ter ondersteuning van de werkzaamheden van de fractie;
- (kranten)abonnementen en vakliteratuur voor de fractie als geheel;
- administratiekosten, zoals bankkosten en notariële kosten;
- bureauekosten, zoals kantoor- en vergaderbenodigdheden;
- representatieve uitgaven die een fractie als geheel pleegt waarbij bijvoorbeeld gedacht kan worden aan het afscheid van een lid of een ondersteuner van de fractie en andere bijzondere gebeurtenissen, zoals geboorten of bij overlijden van naasten van fractieleden of -ondersteuner.
- bouw, onderhoud en hosting van een fractiewebsite;
- publicaties waarbij fracties in het kader van de volksvertegenwoordigende rol inwoners:
  - a) informeren over standpunten die de fractie inneemt of heeft ingenomen;
  - b) uitnodigen om wensen aan te geven in relatie tot de gemeentepolitiek;
  - c) consulteren om opvattingen over een bepaald thema te peilen.

Conform bestaand gebruik voegen fracties naast de factuur de betreffende publicatie(s) bij de verantwoording. Op die manier is inzichtelijk gemaakt en door BDO geconstateerd dat er geen sprake is uitgaven voor (her)verkiezing van een raadslid of directe oproepen om op de partij te stemmen.

- kosten van een heidag of –weekend van de fractie (met accommodatiehuur, maaltijden en evt. overnachting).

- kosten van een jaarlijks teamtentje voor leden van de fractie en een eventuele fractieondersteuner.

- een fractie en bestuur kunnen ook samen een (deels openbare) bijeenkomst organiseren.

In dat geval wordt door een fractie in redelijkheid onderbouwd welke kosten ten laste van de fractievergoeding worden gebracht, waarbij de maatstaf is dat de kosten verband houden met de taken van de fractie. Bij deze bijeenkomsten wordt bijvoorbeeld mede informatie verstrekt (waar staat de fractie voor, welke politieke lijn heeft de fractie) en/of wordt informatie ingewonnen (wat vinden inwoners van een bepaald onderwerp). Er moet daarbij altijd een relatie te leggen zijn met de gemeentepolitiek.

Onderdeel A: Verrekeningen door fracties met de eigen fractierekening

Bij Onafhankelijk Delft speelt een punt waarvoor geen terugvordering vereist is (aangezien geen kosten in de fractieverantwoording zijn opgevoerd), maar wel een verplichting voor de fractie tot een noodzakelijke aanvulling van de fractierekening met € 372,-. Opgemerkt wordt daarnaast dat het verstrekken van leningen niet in lijn is met de verordening en derhalve in toekomstige jaren geen navolging verdienen.

Het gaat om deze constatering van de accountant:

“Uit de bankafschriften van Onafhankelijk Delft blijkt dat enkele malen geld is opgenomen bij een geldautomaat (€ 600). Achter deze bedragen staat de omschrijving privé. Op 26 oktober 2018 is een bedrag van € 300 retour ontvangen met als omschrijving ‘interne lening’ met als toevoeging privé gestort. Conform artikel 12 lid 2c van de verordening is het verstrekken van leningen niet toegestaan. Het bedrag wordt niet door de fractie verantwoord als rechtmatige uitgaven 2017 maar leidt wel tot een verschil tussen de stand van de reserve ultimo 2017 en het banksaldo van de fractie ultimo 2017. In bijlage 1 bij de verordening is tevens opgenomen dat: “N.B. een verschil tussen de stand op de giro/bankrekening kan enkel bestaan als gevolg van rechtmatige nog te betalen kosten, welke zijn onderbouwd via onderliggende stukken. Dit in het kader van het baten en lastenstelsel dat voor gemeenten geldt.”

Onderdeel B: Terugvorderingen

Bij twee fracties is er sprake van zaken die als niet passend binnen de verordening beschouwd kunnen worden:

Fractie Van Koppen:

De accountant constateert bij deze fractie:

“Op 27 december 2017 is een tablet aangeschaft voor een bedrag van € 199 en is dit bedrag ten laste gebracht van het fractiebudget. In artikel 12 lid 5 is opgenomen dat: “*Fracties kunnen hun bijdrage, in het kader van papierloos vergaderen, gebruiken voor de aanschaf van tablets voor raadsleden en commissieleden/niet-raadsleden als bedoeld in artikel 4, tweede lid. De tablets worden door de fracties in bruikleen gegeven en worden door de gebruiker aan de fractie teruggegeven na afloop van het raads- of commissielidmaatschap. De fracties zijn zelf verantwoordelijk voor de aanschaf, het beheer en onderhoud van de tablets.*”

De verordening geeft geen uitsluitel over het feit hoe met deze investering om te gaan wanneer de fractie niet terugkeert in de gemeenteraad na de verkiezingen (hetgeen het geval is voor deze fractie begin 2018).”

In de schriftelijke wederhoorreactie in het rapport van bevindingen geeft de fractie terzake aan:

"De tablet is een eenvoudige, geschikt voor het dagelijkse werk met een relatief geringe opslagcapaciteit."

Dit punt raakt de vraag of het is toegestaan, en zo ja onder welke voorwaarden, om een relatief kort voor het niet terugkeren in de raad vanuit fractiebudget aangeschafte tablet, in privé-eigendom kan overgaan. Daartoe is in dit raadsvoorstel uitgegaan van de onderstaande nadere verheldering (uit het voorstel voor actualisering van de verordening door de raads werkgroep Fractievergoedingen). Daarbij gehanteerde afschrijvings- en restwaardeterminen zijn overeenkomstig een eerder onder fracties verspreide beantwoording van een vraag aan toenmalig accountantskantoor Ernst & Young hierover.

"Voor de berekening van de beschreven situatie van een beëindiging van het lidmaatschap binnen een jaar na de aanschaf, wordt uitgegaan van een afschrijvingstermijn van 36 maanden voor ICT-apparatuur en een restwaarde van 10%."

Aangezien vanaf het moment van aanschaf op 27 december 2018 tot de installatie van de nieuwe raad (op 28 maart 2019) drie maanden zijn verstreken, kan worden uitgegaan van de mogelijkheid van een overgang in privé-eigendom tegen een waarde van:
 $33/36 \times 90\% + 10\%$ restwaarde van € 199,- = € 184,-

Fractie Onafhankelijk Delft

De accountant constateert:

"In de verantwoording van de uitgaven is een factuur opgenomen van Café de Bonte Os voor € 500,-. Omschrijving van de geleverde dienst is "Ondersteuning kandidaat- gemeenteraadsliden t.b.v. de gemeenteraad". Dit bedrag is niet overgemaakt via een bankbetaling maar is onderbouwd door de fractie aan de hand van de geldopname van € 500,- op 1 augustus 2017. Daarnaast zijn van twee fractievergaderingen bij Café de Bonte Os ad € 110 (betaald op 17 maart 2017) en € 90 (betaald op 22 augustus 2017) geen facturen of rekeningen aanwezig.

In de schriftelijke wederhoorreactie in het rapport van bevindingen gaat de fractie niet in op bovenstaande bevinding.

Op 28 januari 2019 heeft de fractie Onafhankelijk Delft de griffie een c.c. van een brief aan Café De Bonte Os gestuurd met daarin een verzoek om gespecificeerde nota's voor rekeningen met betrekking tot 22 februari 2017 (€ 90,-), 17 maart 2017 (€ 110,-) en 10 juni 2017 (€ 500,-).

Door het (vooralsnog) ontbreken van onderliggende nota's tot een totaalbedrag van € 700,- wordt voorgesteld dit bedrag terug te vorderen. Bij eventuele ontvangst van gespecificeerde facturen kan de raad zich bij de behandeling van fractieverantwoording 2018 desgewenst alsnog opnieuw buigen over het nu nog niet te beoordelen aspect inzake rechtmatigheid van deze uitgaven.

Onderdeel C: Restituties (in relatie tot hoogte van de fractiereserves):

Indien een fractie als gevolg van sobere aanwending van de fractievergoeding aan het eind van het kalenderjaar een resterend budget heeft dat groter is dan de ontvangen bruto-jaarbijdrage, is een restitutie aan de gemeente aan de orde.

In het overzicht "Verloop reserves 2017" geeft de accountant aan dat dit aan de orde is voor de fracties (op alfabetische volgorde): CDA (€ 48,55), ChristenUnie (€ 427,76), GroenLinks (€ 2.563,62), SP (€ 2.840,07) en VVD (€ 1.220,72). Voor de Fractie Van Koppen, die niet in de raad is teruggekeerd, geldt dat het restant-saldo dient te worden teruggestort (€ 779,43).

Alle betreffende fracties hebben de genoemde reeds gerestitueerd, waardoor geen nadere actie meer is vereist.

Overige zaken

Verder spelen enkele administratieve omissies van beperkte omvang.

De D66-fractie heeft abusievelijk € 9,- teveel betaald; de fractie heeft aangegeven te pogen dit bedrag alsnog bij de leverancier terug te vorderen.

De ChristenUnie heeft een originele bon van € 7,54 niet tot haar beschikking. Aangezien zowel de penningmeester alsook de fractievoorzitter zowel de indiening alsook de omschrijving van de gemaakte kosten door het betreffende fractielid bevestigen, wordt dit als afdoende beschouwd. Bij de PvdA-fractie speelt dat het startsaldo per 1 januari 2017 van de bankrekening € 94,86 hoger was dan de reserve die de accountant hanteert. De fractie heeft de achtergrond daarvan niet kunnen achterhalen. Aangezien in zo'n situatie per definitie slechts sprake kan zijn van een "positieve" vergissing (bijv. doordat in een eerder jaar gemaakte kosten niet volledig zijn gedeclareerd of abusievelijk een contributie op de fractierekening in plaats van de partijrekening overgemaakt) kan hierbij, conform advies van de accountant in eerder jaar bij een soortgelijk geval, het meerdere worden door de fractie worden gecorrigeerd van de fractierekening naar de partijrekening.

6. Wat mag het kosten? (Financiële paragraaf)

n.v.t. (bestaande begroting)

7. Communicatie

n.v.t.

8. Verdere procedure

Na agendering voor de procedurevergadering van de commissie EFB van 14 maart a.s. wordt vaststelling in de raad van 28 maart 2019 voorzien.

Bijlage:

- Rapport van Bevindingen BDO

Hoogachtend,
namens het fractievoorzittersoverleg,

J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart, voorzitter.

Drs R.G.R. Jeene CMC , griffier.

Raadsbesluit

Datum : 28 maart 2018
Griffiennr. : 1910121

De raad der gemeente Delft,

gelezen het voorstel van het fractievoorzittersoverleg van 18 februari 2019;

gelet op artikel 198 van de Gemeentewet en de Verordening voorzieningen fracties, raads- en commissieleden;

BESLUIT:

- A. Het vaststellen van verrekeningen door fracties met de eigen fractierekening:
  - door de fractie Onafhankelijk Delft is € 372,44 aan te vullen op de fractierekening
- B. Het vaststellen van terugvorderingen:
  - door de Fractie Van Koppen is € 184,- over te maken aan de gemeente
  - door de fractie Onafhankelijk Delft is € 700,- over te maken aan de gemeente.
- C. Het vaststellen van restituties, als gevolg van sober gebruik van de fractievergoeding:
  - CDA € 48,55
  - ChristenUnie € 427,76
  - GroenLinks € 2.563,62
  - SP € 2.840,07
  - VVD € 1.220,72
  - Fractie Van Koppen € 779,43

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 28 maart 2019.

J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart ,burgemeester.

Drs. R.G. R. Jeene CMC ,griffier.